

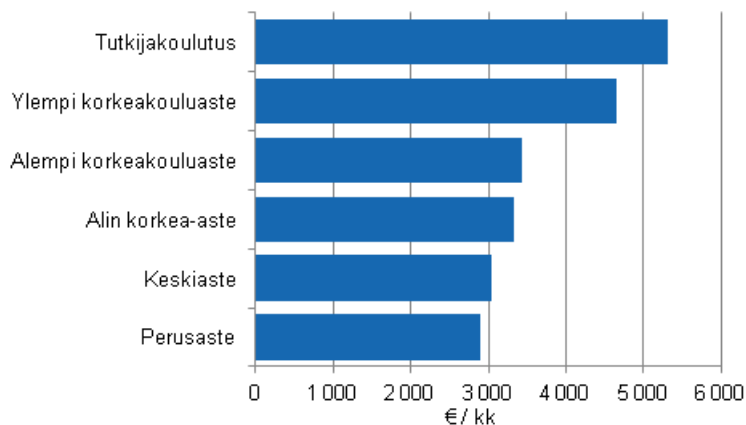
Valtion kuukausipalkat

2013, marraskuu

Korkea koulutus nostaa ansioita valtiolla

Tilastokeskuksen mukaan valtion kokoaikaiset kuukausipalkkaiset palkansaajat ansaitsivat säännölliseltä työajalta keskimäärin 3 683 euroa marraskuussa 2013. Edelliseen vuoteen verrattuna säännöllisen työajan keskiansio oli 2,2 prosenttia korkeampi. Valtiolla työskenteli vuonna 2013 kaikkiaan noin 80 600 päätoimista palkansaajaa. Korkeasti koulutettujen palkat olivat valtiolla selvästi suuremmat kuin matalammin koulutettujen palkansaajien.

Valtion kuukausipalkkaisten palkansaajien säännöllisen työajan ansio koulutuksen mukaan 2013

Palkka nousee valtiolla korkean koulutuksen myötä. Eniten ansaitsivat tutkijakoulutuksen suorittaneet, joiden säännöllisen työajan ansio oli vuonna 2013 keskimäärin noin 5 300 euroa kuukaudessa. Tämä oli noin 2 400 euroa enemmän kuin perusasteen koulutuksen saaneiden keskiansio. Myös ylemmän korkeakouluasteen tutkinto nosti ansioita selvästi alempiin tutkintoihin verrattuna. Sen sijaan matalammin koulutettujen ansioissa tutkinnolla oli pienempi vaikutus; esimerkiksi keskiasteen tutkinto nosti valtiolla kuukausiansioita vain keskimäärin 35 eurolla perusasteen koulutukseen verrattuna.

Valtion palkansaajat eivät silti hyödy korkeasta koulutuksesta yhtä paljon kuin kuntasektorilla työskentelevät. Kuntasektorilla ero tutkijakoulutuksen suorittaneiden ja perusasteen koulutuksen saaneiden keskiansioiden välillä oli noin 3 400 euroa kuukaudessa vuonna 2013.

Valtion palkkoja kuvataan yleisimmin säännöllisen työajan ansion avulla. Säännöllisen työajan ansio sisältää tehtäväkohtaisen palkan ja henkilökohtaisten lisien lisäksi esimerkiksi työaikalisät ja luontoisedut, mutta ei yli- tai lisätyöpalkkoja, päivystys- ja varallaolokorvauksia, lomarahoja tai tulospalkkioita. Säännöllisen työajan ansion lisäksi voidaan tarkastella kokonaisansioita, mutta nämä kaksi eroavat valtiolla toisistaan vain vähän.

Valtion palkkatilasto perustuu Valtiokonttorin keräämään Tahti-aineistoon, josta Tilastokeskukselle toimitetaan palkkatilastointia varten loka-, marras- ja joulukuun tiedot. Julkistettavat tiedot ovat pääosin marraskuulta.

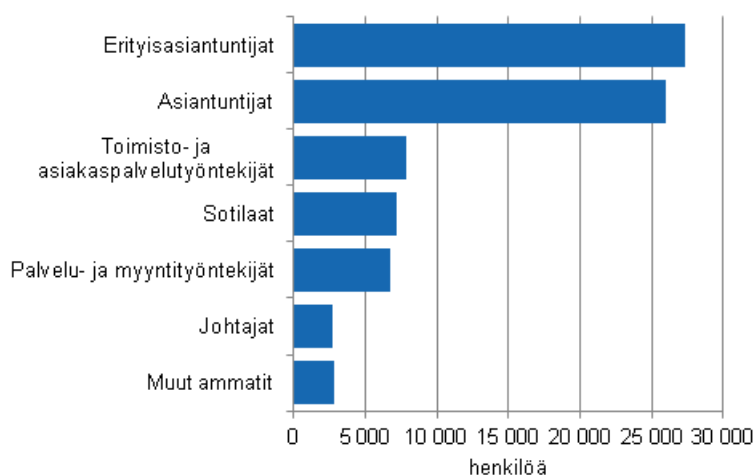
Enemmistö työskentelee asiantuntija-ammateissa

Kaikkiaan valtiolla työskenteli 80 596 päätoimista kuukausipalkkaista palkansaajaa vuonna 2013. Luvussa ovat mukana sekä koko- että osa-aikaiset valtion budjettitalouden piirissä kotimaassa työskentelevät lukuun ottamatta yliopistojen henkilökuntaa, joka on kuulunut vuodesta 2010 palkkatilastoissa yksityisen sektorin piiriin. Harjoittelijoita ja ulkomailla toimivia ei ole myöskään laskettu mukaan.

Valtion henkilöstön määrä väheni noin tuhannella henkilöllä eli 1,3 prosentilla edellisestä vuodesta ja on vähentynyt johdonmukaisesti myös edellisinä vuosina. Vuonna 2013 valtiolla työskenteli noin 10 000 päätoimista palkansaajaa vähemmän kuin vuonna 2006.

Valtion ammatit painottuvat voimakkaasti asiantuntija-ammatteihin. Suurimmat ammattiryhmät eli erityisasiantuntijat (noin 27 000 henkilöä) ja asiantuntijat (noin 26 000 henkilöä) muodostivat vuonna 2013 kaksi kolmannesta valtion henkilöstöstä.

Kuvio 1. Valtion kuukausipalkkaiset palkansaajat ammatin mukaan 2013

Erityisasiantuntijoihin kuuluivat suurimpana ryhmänä hallinnon ja elinkeinojen kehittämisen erityisasiantuntijat, joita työskenteli valtion virastoissa vuonna 2013 noin 13 500 henkilöä esimerkiksi suunnittelijoina, tutkijoina ja ylitarkastajina. Suuria erityisasiantuntijaryhmiä olivat myös tuomioistuineläimiehet ja muut lainopilliset erityisasiantuntijat sekä tilintarkastajat. Asiantuntijoiden yleisimpiä ammattiryhmiä olivat tulli- ja rajavirkamiehet, komisariat ja ylikonstaapelit, verovalmistelijat ja -tarkastajat sekä johdon sihteerit ja osastosihteerit.

Suurin osa valtion henkilöstöstä työskentelee julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen toimialalla. Suurimmat toimialat olivat vuonna 2013 maanpuolustus (noin 14 000 henkilöä), julkinen yleishallinto (13 000 henkilöä) sekä poliisitoimi ja rajojen vartiointi (12 700 henkilöä).

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Valtiosektorin kuukausipalkat ammattiluokituksen mukaan 2013.....	4
Liitetaulukko 2. Valtiosektorin kuukausipalkat ikäryhmän ja sukupuolen mukaan 2013.....	5
Laatuseloste: Valtion kuukausipalkat.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Valtiosektorin kuukausipalkat ammattiluokituksen mukaan 2013

Ammattiluokitus 2010	Sukuoli	Palkansaajien lukumäärä, henkilöä		Säännöllisen työajan ansio, euroa / kk	
		Yhteensä	Kokoaikaiset	Keskiarvo	Mediaani
Ammatit yhteensä	Yhteensä	80 596	75 986	3 682	3 380
	Naiset	38 968	35 699	3 398	3 009
	Miehet	41 628	40 287	3 933	3 669
1 Johtajat	Yhteensä	2 757	2 709	6 406	6 275
	Naiset	1 123	1 092	6 249	6 070
	Miehet	1 634	1 617	6 512	6 405
2 Erityisasiantuntijat	Yhteensä	27 315	25 577	4 132	3 973
	Naiset	14 892	13 732	3 894	3 738
	Miehet	12 423	11 845	4 407	4 242
3 Asiantuntijat	Yhteensä	25 939	24 171	3 315	3 080
	Naiset	14 115	12 802	3 027	2 811
	Miehet	11 824	11 369	3 637	3 494
4 Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	Yhteensä	7 822	7 205	2 686	2 618
	Naiset	6 252	5 715	2 683	2 628
	Miehet	1 570	1 490	2 697	2 562
5 Palvelu- ja myyntityöntekijät	Yhteensä	6 733	6 499	3 200	3 186
	Naiset	1 465	1 337	3 002	2 976
	Miehet	5 268	5 162	3 251	3 236
6 Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	Yhteensä	84	82	2 581	2 573
	Naiset	28	27	2 474	2 470
	Miehet	56	55	2 616	2 578
7 Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	Yhteensä	944	891	2 841	2 738
	Naiset	43	40	2 780	2 663
	Miehet	901	851	2 844	2 740
8 Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	Yhteensä	255	236	2 482	2 407
	Naiset	114	102	2 168	2 075
	Miehet	141	134	2 709	2 562
9 Muut työntekijät	Yhteensä	738	641	2 283	2 278
	Naiset	516	441	2 292	2 287
	Miehet	222	200	2 261	2 260
0 Sotilaat	Yhteensä	7 233	7 209	3 969	3 745
	Naiset	265	262	3 567	3 231
	Miehet	6 968	6 947	3 984	3 758
Tuntematon	Yhteensä	776	766	3 712	3 653
	Naiset	155	149	2 958	2 704
	Miehet	621	617	3 877	3 824

Liitetaulukko 2. Valtiosektorin kuukausipalkat ikäryhmän ja sukupuolen mukaan 2013

Ikäryhmä	Sukupuoli	Palkansaajien lukumäärä, henkilöä		Säännöllisen työajan ansio, euroa / kk	
		Yhteensä	Kokoaikaiset	Keskiarvo	Mediaani
Yhteensä	Yhteensä	80 596	75 986	3 682	3 380
	Naiset	38 968	35 699	3 398	3 009
	Miehet	41 628	40 287	3 933	3 669
Alle 25	Yhteensä	1 538	1 448	2 495	2 361
	Naiset	498	437	2 308	2 230
	Miehet	1 040	1 011	2 574	2 461
25 - 29	Yhteensä	5 600	5 414	2 954	2 872
	Naiset	2 278	2 151	2 824	2 696
	Miehet	3 322	3 263	3 038	2 927
30 - 34	Yhteensä	8 499	8 151	3 385	3 263
	Naiset	3 323	3 078	3 225	3 080
	Miehet	5 176	5 073	3 482	3 337
35 - 39	Yhteensä	9 779	9 163	3 691	3 544
	Naiset	3 933	3 446	3 477	3 307
	Miehet	5 846	5 717	3 819	3 665
40 - 44	Yhteensä	9 487	8 970	3 823	3 629
	Naiset	4 351	3 918	3 523	3 230
	Miehet	5 136	5 052	4 055	3 851
45 - 49	Yhteensä	12 709	12 306	3 811	3 576
	Naiset	5 930	5 641	3 433	3 037
	Miehet	6 779	6 665	4 129	3 937
50 - 54	Yhteensä	12 708	12 396	3 787	3 435
	Naiset	6 620	6 402	3 429	2 966
	Miehet	6 088	5 994	4 167	3 904
55 - 59	Yhteensä	11 671	11 240	3 776	3 310
	Naiset	6 853	6 551	3 434	2 929
	Miehet	4 818	4 689	4 250	3 903
60 - 64	Yhteensä	7 819	6 205	3 995	3 480
	Naiset	4 792	3 727	3 566	3 016
	Miehet	3 027	2 478	4 642	4 396
Yli 64	Yhteensä	786	693	4 627	4 171
	Naiset	390	348	3 849	3 353
	Miehet	396	345	5 400	5 148

Laatuseloste: Valtion kuukausipalkat

1 Tiedustelun tietosisältö

Valtiokonttori kerää Tahti-järjestelmään kuukausittain palkkatietoja valtioon palvelussuhteessa olevista kuukausipalkkaisista henkilöistä. Tilastokeskukselle toimitetaan Tahti-järjestelmästä loka-, marras- ja joulukuun tiedot Valtion kuukausipalkat -tilaston muodostamista varten.

Tilastokeskuksen tietokannan tietosisältö on tilaston tuottamiseen liittyviltä olennaisilta kohdiltaan seuraava:

- sukupuoli
- henkilötunnus
- suoritettuja tutkintoja koskevat tiedot
- ulkomaalaisen kansalaisuus
- virasto
- viraston toimiala
- tieto budjetin pääluokasta, luvusta ja momentista, jolta palkka on maksettu
- työpaikan tai asemapaikan sijaintikunta
- palvelussuhdetiedot
- virka-/ammattinimike
- virassa/toimessa sovellettu työaikasääntö
- säännöllinen työaika
- palveluksessaoloaika valtiolla
- henkilökohtainen palkka
- säännöllisen työajan ansio
- kokonaisansio
- tulospalkkio
- lomaraha
- palkkauksen täysimääräisyys

Tutkinto-, ammattiluokitus- ja toimialatiedot täydennetään aineistoon Tilastokeskuksen rekistereistä.

1.2 Käytetyt luokitukset, käsitteet ja tilastolliset tunnusluvut

Luokitukset

Tilaston sisältöä täydennetään Tilastokeskuksen ylläpitämillä luokituksilla ja tutkintorekisterin tiedoilla.

Seuraavassa on yhteenveto käytetyistä luokituksista:

Toimialaluokitus: Tilastossa käytetään TOL 2008 -toimialaluokitusta, joka perustuu EU:n toimialaluokitukseen NACE Rev.2. Valtion virastot on luokiteltu toimialaluokituksen mukaisiksi Tilastokeskuksessa ylläpidettävän luokitusavaimen avulla.

Ammattiluokitus: Vuoden 2011 tilastossa otettiin käyttöön uusi Ammattiluokitus 2010, joka noudattaa kansainvälistä ISCO-08 -luokitusta. Samalla tilaston tiedot tietokantapalveluissa ja kokoomajulkaisuissa muuttuivat vuodesta 2011 lähtien Ammattiluokitus 2010 mukaisiksi. Kuntien eläkevakuutuksen ylläpitämät ammatti- ja virkanimikkeet luokitellaan ammattiluokituksen mukaisiksi Tilastokeskuksessa ylläpidettävän luokitusavaimen avulla.

Koulutusluokitus: Tilastossa käytetään Tilastokeskuksen koulutusluokitusta henkilön suorittaman koulutuksen luokittamiseen. Koulutusluokitus noudattaa mahdollisimman tarkasti kansainvälisen koulutusluokituksen ISCED 1997 koulutusalojen ja koulutusasteiden sisältöä. Palkansaajien koulutustiedot täydennetään aineistoon Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä, johon kerätään tiedot erilaisista tutkinnonsuorittajista.

Lisätietoja Tilastokeskuksen luokituksista: <http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index.html>.

Käsitteet

Henkilökohtainen palkka sisältää tehtäväkohtaisen peruspalkan lisäksi euromääräisinä maksetut vuosisidonnaiset lisät sekä henkilökohtaiset lisät.

Säännöllisen työajan ansio sisältää henkilökohtaisen palkan lisäksi työaikalisät, muut säännöllisen työajan lisät sekä luontoisedut.

Kokonaisansio sisältää säännöllisen työajan ansion lisäksi yli- ja lisätyöpalkat, päivytyö- ja varallaolokorvaukset sekä muut ei-säännöllisesti maksetut lisät. Kokonaisansio ei sisällä kertaluonteisia palkkaeriä, kuten lomarahaa ja tulospalkkioita. Valtion palkkatilastoinnissa käytetty kokonaisansion käsite sisältää tulospalkkiot.

Tilastolliset tunnusluvut

Keskiarvo on aritmeettinen keskiarvo.

Keskihajonta kuvaa havaintoarvojen keskimääräistä poikkeamaa keskiarvosta.

Vaihtelu- eli variaatiokerroin (%) osoittaa, kuinka monta prosenttia havaintoarvojen keskihajonta on havaintoarvojen keskiarvosta. Tämä tunnusluku mahdollistaa eri ryhmien sisäisen vaihtelun vertailun.

Mediaani on suuruusjärjestykseen asetettujen havaintoarvojen keskimäinen arvo eli esimerkiksi ansio, jonka alittaa 50 % palkansaajista. Mediaani soveltuu keskiarvoa paremmin jakauman keskikohtaa mittaavaksi luvuksi, kun aineistossa on suuresti poikkeavia havaintoja.

Desiili ilmoittaa muuttujan arvot, joiden alapuolelle jakaumassa jää 10 %, 20 %, ..., 90 % tapauksista. Esimerkiksi 1. desiilin mukaisen ansion alittaa 10 % palkansaajista ja 9. desiilin mukaisen ansion alle jää 90 % palkansaajista.

2 Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Valtion budjettitalouden piiriin (pl. yliopistot) kuuluvan henkilöstön lukumäärästä ja palkoista kerätään tietoja Valtion työmarkkinalaitoksen omistamaan Tahti-järjestelmään kuukausittain. Tiedot kerää Valtiokonttori. Tahti-aineistosta toimitetaan Tilastokeskukselle palkkatilastointia varten loka-, marras- ja joulukuun tiedot. Tilastokeskus vie Tahti-aineistosta saamansa tiedot omaan tietokantaansa, josta tuotetaan tilastojulkaisun tarvitsemat tiedot. Julkistettavat tiedot ovat pääosin marraskuulta.

3 Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Valtiokonttorista saatu Tahti-aineisto kattaa koko valtion budjettitalouden henkilöstön. Virheiden määrä on perusaineistossa vähäinen ja tilastot kuvaavat luotettavasti valtion palkkarakenteita ja tasoja. Luotettavimmat palkkatiedot muodostuvat suurille ryhmille. Jos ryhmän suuruus jää alle 10 hengen tai jommankumman sukupuolen edustajia on 1–9 henkilöä, palkkatieto on korvattu kahdella pisteellä(••). Jos taas henkilöitä ei ole ollut ollenkaan, merkintä on viiva (-). Lisäksi jos yhden luokan suuruus on 1-3 henkilöä, niin samasta ryhmästä on korvattu kahdella pisteellä myös toisen luokan palkkatiedot tietosuojasyistä.

4 Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Valtion kuukausipalkat on vuositilasto, ja sen palvelussuhdetiedot kuvaavat kyseisen tilastovuoden marraskuussa virka- tai työsopimussuhteessa valtioon olleita kuukausipalkkaisia.

5 Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Valtion kuukausipalkat -tilasto julkaistaan HTML-muodossa, pdf-julkaisuna sekä StatFin -tietokantataulukoina Tilastokeskuksen internet-sivuilla osoitteessa www.stat.fi/til/vkp/.

Valtion palkansaajiin liittyviä tietoja on saatavissa myös Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta, tutkintorekisteristä sekä yritysrekisteristä.

6 Tilastojen vertailukelpoisuus

Valtion virkasuhteisten palkkatietoja on yhtäjaksoisesti saatavissa vuodesta 1963 ja työsopimussuhteisten vuodesta 1966 lähtien. Vuodesta 1965 lähtien on valtion virkasuhteisten palkkatilastoa tehty rekisterin pohjalta. Työsopimussuhteisten osalta rekisteripohjaisuuteen siirryttiin vuonna 1969. Ennen vuotta 1963 on tietoja kerätty erillisselvityksillä, joiden tuloksia on julkaistu mm. komiteamietinnöissä. Tilaston tiedusteluajankohta oli syyskuu vuodesta 1989 vuoteen 1993. Vuodesta 1994 lähtien tiedustelukuukautena on ollut marraskuu. Valtion työsopimussuhteisista tuntipalkkaisista julkaistiin vuoteen 1991 asti omaa palkkatilastosarjaa kunkin vuoden tammi-, maaliskuu-, touko-, syys- ja marraskuulta.

Vuoteen 2005 asti tiedot saatiin Valtion henkilökirjastosta. Vuoden 2006 tiedoista lähtien tietolähteenä on käytetty Valtiokonttorin Tahti-järjestelmästä saatuja tietoja. Samalla tiedustelun tietosisältö muuttui, eivätkä vuoden 2006 jälkeiset tulokset ole estimoinnista huolimatta täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin. Merkittävämpänä sisällöllisenä muutoksena on siirtyminen suoriteperusteisesta tilastoinnista maksuperusteiseen tilastointiin.

Tilastokeskus suoritti estimoinnin vuoden 2008 tietoihin tietojen vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi. Vähennettyä palkkaa ja takautuvia eriä saaneet työsuhteet estimoitiin täyttä palkkaa saaneiksi. Estimoinnissa vähennettyä palkkaa ja takautuvia eriä saaneille työsuhteille haettiin palkkatiedot joulukuulta. Jos vastaavaa työsuhdetta ei täyttä palkkaa saaneena ollut joulukuun tiedoissa, haettiin vastaavan työsuhteen tiedot lokakuun tiedoista.

Suomen yliopistot irtautuvat valtion talousarviotaloudesta 1.1.2010 uuden yliopistolain tullessa voimaan. Yliopistot ovat siitä lähtien itsenäisiä oikeushenkilöitä, joko julkisoikeudellisia laitoksia tai säätiölain mukaisia yksityisoikeudellisia säätiöitä. Uuden yliopistolain myötä yliopistot eivät kuulu enää vuodesta 2010 lähtien Valtiokonttorin Tahti-aineistoon, eivätkä siten myöskään Tilastokeskuksen valtion kuukausipalkat -tilastoon.

7 Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Myös Valtion Työmarkkinalaitos julkaisee tilastoja valtion budjettitalouden palkansaajien ansioista ja lukumääristä. Lukumääriä koskevia tilastoja julkaistaan lisäksi Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastossa (vuositilasto) ja työvoimatutkimuksessa (kuukausitilasto). Rajauksista ja luokitusten eroista johtuen tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Lisätietoja

Laura Hulkko 09 1734 2611

Eeva-Liisa Petäjä 09 1734 3450

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

palkat.valtio@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Palkat ja työvoimakustannukset, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3460 (pdf)